

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. balandžio 2 d.*

Byloje C-394/07

dėl 2007 m. birželio 27 d. *Corte d'appello di Milano* (Italija) sprendimu pagal 1971 m. birželio 3 d. Protokolą dėl Teisingumo Teismo įgaliojimų aiškinti 1968 m. rugsėjo 27 d. Konvenciją dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą, kurį Teisingumo Teismas gavo 2007 m. rugpjūčio 22 d., byloje

Marco Gambazzi

prieš

DaimlerChrysler Canada Inc.,

CIBC Mellon Trust Company,

* Proceso kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann (pranešėjas), teisėjai M. Ilešič, A. Tizzano, A. Borg Barthet ir J.-J. Kasel,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorius M.-A. Gaudissart, skyriaus vadovas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. spalio 9 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- M. Gambazzi, atstovaujamo *avvocati* B. Nascimbene ir M. Condinanzi,

- *DaimlerChrysler Canada Inc.* ir *CIBC Mellon Trust Company*, atstovaujamų *avvocati* F. Alvino, S. Pravettoni ir A. Anglani,

- Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* W. Ferrante,

- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos T. Papadopoulou ir O. Patsopoulou,

- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos Z. Bryanston-Cross, I. Rao, padedamų baristerės M. Gray,

- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos A.-M. Rouchaud-Joët, E. Montaguti ir N. Bambara,

susipažinęs su 2008 m. gruodžio 18 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1968 m. rugsėjo 27 d. Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo (OL L 299, 1972, p. 32), iš dalies pakeistos 1978 m. spalio 9 d. Konvencija dėl Danijos Karalystės, Airijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prisijungimo (OL L 304, p. 1), 1982 m. spalio 25 d. Konvencija dėl Graikijos Respublikos prisijungimo (OL L 388, p. 1), 1989 m. gegužės 26 d. Konvencija dėl Ispanijos Karalystės ir Portugalijos Respublikos prisijungimo (OL L 285, p. 1) ir 1996 m. lapkričio 29 d. Konvencija dėl Austrijos Respublikos, Suomijos Respublikos ir Švedijos Karalystės prisijungimo (OL C 15, 1997, p. 1, toliau – Briuselio konvencija), 27 straipsnio 1 punkto išaiškinimu.

- 2 Šis prašymas pateiktas sprendžiant ginčą tarp M. Gambazzi, gyvenančio Lugane (Šveicarija), ir bendrovių *DaimlerChrysler Canada Inc.* (toliau – *DaimlerChrysler*) bei *CIBC Mellon Trust Company* (toliau – *CIBC*), įsteigtų Kanadoje, dėl dviejų Jungtinėje Karalystėje priimtų sprendimų vykdymo Italijoje.

Teisinis pagrindas

Briuselio konvencija

- 3 Sąlygos, pagal kurias vienoje susitariančiojoje valstybėje priimti sprendimai pripažinti ir vykdomi kitoje susitariančiojoje valstybėje, išdėstytos Briuselio konvencijos III antraštinės dalies „Pripažinimas ir vykdymas“ 25–49 straipsniuose.

- 4 Šios konvencijos 25 straipsnyje nustatyta:

„Šioje Konvencijoje „teismo sprendimas“ – tai bet kuris Susitariančiosios Valstybės bendrosios ar specialiosios kompetencijos teismo, nepriklausomai nuo jo pavadinimo, sprendimas; tai gali būti nutartis, įsakymas, nutarimas ar vykdomasis raštas, taip pat teismo pareigūno nutarimas dėl teismo išlaidų.“

5 Minėtos konvencijos 27 straipsnio 1 ir 2 dalys išdėstytos taip:

„Teismo sprendimas nepripažįstamas:

- 1) jei jo pripažinimas prieštarauja valstybės, kurioje siekiama, kad jis būtų pripažintas, viešajai tvarkai;
- 2) jeigu jis buvo priimtas už akių, jeigu atsakovui nebuvo tinkamai įteiktas pranešimas apie keliamą bylą arba lygiavertis dokumentas pakankamai iš anksto, kad jis galėtų pasirengti gynybai“.

6 Briuselio konvencijos 29 straipsnis, kuriame kalbama apie sprendimų pripažinimą, ir jos 34 straipsnio trečioji pastraipa, susijusi su jų vykdymu, išdėstytos vienodai:

„Užsienio teismo sprendimas jokiais aplinkybėmis negali būti peržiūrėtas iš esmės.“

Lugano konvencija

7 1998 m. rugsėjo 16 d. Lugane tarp įkurtos Europos laisvosios prekybos ir steigimosi asociacijos susitariančiųjų valstybių ir Europos Bendrijų valstybių narių pasirašytos

Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo (OL L 319, p. 9, toliau – Lugano konvencija) sistema analogiška Briuselio konvencijos sistemai.

8 Lugano konvencijos 27 straipsnio 1 punkte nustatyta:

„Teismo sprendimas nepripažįstamas:

1) jei jo pripažinimas prieštarauja valstybės, kurioje siekiama, kad jis būtų pripažintas, viešajai tvarkai;“

9 Lugano konvenciją pasirašiusių valstybių Europos Bendrijų narių vyriausybių atstovų deklaracijoje teigiama, kad „aiškindamas Briuselio konvenciją, Europos Bendrijų Teisingumo Teismas tinkamai atsižvelgia į principus, išdėstytus su Lugano konvencija susijusioje teismų praktikoje“.

10 Protokolo Nr. 2 dėl vienodo Lugano konvencijos aiškinimo 1 straipsnyje taip pat nustatyta pareiga kiekvienai susitariančiajai šaliai „tinkamai atsižvelgti <...> į principus, nustatytus visuose atitinkamuose sprendimuose, kuriuos priėmė kitų susitariančiųjų valstybių teismai“.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 11 Iš nutarties pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą ir Teisingumo Teismui pateiktų pastabų matyti, kad procese pagal *DaimlerChrysler* ir *CIBC* prašymą priteisti iš M. Gambazzi atlyginti nuostolius 1997 m. vasario 26 d. šių įmonių prašymu *High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division* priėmė nutartį, kuria, pirma, laikinai uždraudžiama M. Gambazzi disponuoti tam tikru turtu („freezing order“) ir, antra, jam nurodoma atskleisti informaciją apie tam tikrą turtą ir pateikti tam tikrus turimus dokumentus, susijusius su pagrindiniu prašymu („disclosure order“). 1997 m. kovo 11 d. Šveicarijos valdžios institucijos pranešė apie šią nutartį M. Gambazzi, kuris tinkamai dalyvavo *High Court* posėdžiuose.
- 12 M. Gambazzi neįvykdė arba bent jau nevisiškai įvykdė „disclosure order“. Tada *DaimlerChrysler* ir *CIBC* prašymu 1998 m. liepos 10 d. *High Court* priėmė nutartį, jog M. Gambazzi bus uždrausta toliau dalyvauti posėdžiuose, jei per nustatytą laikotarpį jis neįvykdys įpareigojimo atskleisti prašomą informaciją ir pateikti dokumentus („unless order“).
- 13 M. Gambazzi pateikė atskirus skundus dėl „freezing order“, „disclosure order“ ir „unless order“. Visi šie skundai buvo atmesti.
- 14 1998 m. spalio 13 d. *High Court* priėmė naują „unless order“.
- 15 Kadangi per nustatytą terminą M. Gambazzi nevisiškai įvykdė paskutinėje nutartyje nurodytus įpareigojimus, jis pripažintas kaltu dėl „contempt of Court“ ir pašalintas iš proceso („debarment“).

- 16 1998 m. gruodžio 10 d. Sprendimu, kuris buvo papildytas 1999 m. kovo 17 d. nutartimi (toliau – *High Court* sprendimai), *High Court* nusprendė, kad M. Gambazzi neįvykdė įsipareigojimų, ir patenkino *DaimlerChrysler* ir *CIBC* prašymus priteisdamas jiems iš M. Gambazzi 169 752 058, 71 595 530 Kanados dolerių ir 129 974 770 JAV dolerių nuostolių atlyginimą bei nuroydamas padengti papildomas išlaidas.
- 17 *DaimlerChrysler* ir *CIBC* prašymu *Corte d'appello di Milano* (Italija) 2004 m. gruodžio 17 d. Nutartimi paskelbė *High Court* sprendimus vykdytinais Italijoje.
- 18 M. Gambazzi apskundė šią nutartį. Jis teigia, kad *High Court* sprendimai negali būti pripažįstami Italijoje, nes prieštarauja viešajai tvarkai Briuselio konvencijos 27 straipsnio 1 punkto prasme dėl to, kad priimti pažeidžiant teisę į gynybą ir rungimosi principą.
- 19 Susidarius tokioms aplinkybėms, *Corte d'appello di Milano*, kuriam buvo pateiktas šis skundas, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti tokį prejudicinį klausimą:

„Ar remdamasis Briuselio konvencijos 27 straipsnio 1 punkte įtvirtinta viešosios tvarkos išlyga valstybės, kurioje prašoma vykdyti sprendimą, teismas gali atsižvelgti į aplinkybę, jog valstybės, kurioje buvo priimtas prašomas vykdyti sprendimas, teismas, nurodytomis aplinkybėmis priimdamas nutartį dėl pašalinimo iš proceso („debarment“), atėmė iš procese dalyvavusios pralaimėjusios šalies bet kokios gynybos galimybę; ar minėtos nuostatos aiškinimas kartu su iš Briuselio konvencijos 26 ir paskesnių straipsnių išplaukiančiais teismo sprendimų abipusio pripažinimo ir vykdymo principais draudžia nacionaliniam teismui laikyti prieštaravimu viešajai tvarkai šios konvencijos 27 straipsnio 1 punkto prasme civilinį procesą, kuriame šaliai teismo nutartimi dėl pašalinimo iš proceso, priimta dėl to, jog nebuvo vykdomi jo nurodymai, neleista pasinaudoti teise į gynybą?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 20 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar valstybės, kurioje siekiama sprendimo pripažinimo ar vykdymo, teismas, remdamasis Briuselio konvencijos 27 straipsnio 1 punkte numatyta išlyga dėl viešosios tvarkos, gali atsižvelgti į tai, kad sprendimą priėmusios valstybės teismas priėmė sprendimą dėl ieškovo prašymo neišklausęs atsakovo, kuris nuolat dalyvavo posėdžiuose, tačiau buvo pašalintas iš proceso nutartimi dėl to, kad neįvykdė toje pačioje byloje anksčiau priimtoje nutartyje nustatytų įpareigojimų.

Dėl High Court sprendimų vertinimo Briuselio konvencijos 25 straipsnio atžvilgiu

- 21 Visų pirma reikia išnagrinėti, ar *High Court* sprendimai yra laikytini sprendimais pagal Briuselio konvencijos 25 straipsnį, ar, kaip teigia M. Gambazzi, jie neatitinka šiuos apibrėžties, nes priimti užtikrinant rungimosi principą ir teisę į teisingą bylos nagrinėjimą.
- 22 Tokiu atveju reikia priminti, kad Briuselio konvencijos 25 straipsnis be jokio išskyrimo apima bet kurį susitariančiųjų šalių teismo priimtą sprendimą.
- 23 Tiesa, Teisingumo Teismas yra pabrėžęs, kad visose Briuselio konvencijos nuostatose – tiek II antraštinės dalies, kurioje kalbama apie jurisdikciją, tiek III antraštinės dalies, kuri susijusi su pripažinimu ir vykdymu, – nurodytas siekis stengtis, kad, atsižvelgiant į šios konvencijos tikslus, procesai, kuriuose priimami teismo sprendimai, vyktų užtikrinant teisę į gynybą. Tačiau jis nusprendė, kad tam, jog tokie sprendimai patektų į minėtos konvencijos taikymo sritį, pakanka, kad jie būtų teismo sprendimai, kurie iki to momento, kai prašoma juos pripažinti ir vykdyti kitoje valstybėje, o ne juos priėmusioje valstybėje, pastarojoje tos bylos, kuriose priimti šie sprendimai, būtų

buvusios ar galėjusios būti pagal įvairius procesus nagrinėjamos laikantis rungtyniškumo principo (1980 m. gegužės 21 d. Sprendimas *Denilauler*, 125/79, Rink. p. 1553, 13 punktas).

- 24 Taigi, pavyzdžiui, už akių priimti sprendimai patenka į Briuselio konvencijos taikymo sritį, kaip matyti iš jos 27 straipsnio 2 punkte, kuriame aiškiai nurodytas įpareigojimų nevykdantis atsakovas.
- 25 Kaip išvados 24 punkte nurodė generalinė advokatė, *High Court* sprendimai priimti už akių sprendimo ir nutarties forma civiliniame procese, kuriame paprastai laikomasi rungtyniškumo principo. To, kad teismas sprendimą priėmė traktuodamas, jog atsakovas, kuris teisėtai dalyvavo procese, neįvykdė įpareigojimų, nepakanka užginčyti priimtų sprendimų vertinimą. Į šią aplinkybę galima atsižvelgti tik tuo atveju, kai nagrinėjamas minėtų sprendimų suderinamumas su valstybės, kurioje siekiama sprendimo pripažinimo, viešąja tvarka.

Dėl atsižvelgimo į atsakovo nušalinimą nuo proceso pagal Briuselio konvencijos 27 straipsnio 1 punktą

- 26 2008 m. kovo 28 d. Sprendime *Krombach* (C-7/98, Rink. p. I-1935, 23 punktas) Teisingumo Teismas nusprendė, kad nors jis negali apibrėžti susitariančiosios valstybės viešosios tvarkos turinio, jis vis dėlto privalo išnagrinėti, kada vienos susitariančiosios valstybės teismas gali remtis ta sąvoka atsisakydamas pripažinti kitos susitariančiosios valstybės teismo priimtą sprendimą.
- 27 Teisingumo Teismas pažymėjo, kad remtis išlyga dėl viešosios tvarkos galima tik tada, kai kitoje susitariančiojoje valstybėje priimto sprendimo pripažinimas ar vykdymas neleistinais pažeistų atitinkamos valstybės teisinę sistemą ir taip būtų pažeistas

pagrindinis principas. Pažeidimas turėtų būti akivaizdus teisės nuostatos, kuri atitinkamos valstybės teisinėje sistemoje laikoma esmine, arba teisės, šioje sistemoje pripažintos pagrindine, pažeidimas (minėto sprendimo *Krombach* 37 punktą).

- 28 Kalbėdamas apie tos bylos prejudiciniame klausime nurodytą naudojimąsi teise į gynybą Teisingumo Teismas pabrėžė, kad ji užima svarbią vietą organizuojant bei vykdančią teisingą teismo procesą ir yra viena iš pagrindinių teisių, kildinamų iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų ir tarptautinių žmogaus teisių apsaugos priemonių, kurių srityje valstybės narės bendradarbiauja ar yra prisijungusios ir tarp kurių svarbiausia yra 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašyta Europos pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių apsaugos konvencija (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Krombach* 38 ir 39 punktus).
- 29 Tiesa, tokios pagrindinės teisės, kaip antai teisės į gynybą užtikrinimas, nėra absoliuti prerogatyva ir gali būti ribojamos. Tačiau tokie ribojimai turi faktiškai atitikti bendrojo intereso tikslus, kurių siekiama aptariama priemone, ir siekiamo tikslo atžvilgiu nebūti akivaizdus ir neproporcingas garantuojamų teisių pažeidimas.
- 30 Jungtinės Karalystės vyriausybė paaiškino, kad „freezing order“, „disclosure order“ ir „unless order“ instituto tikslas yra užtikrinti teisingą ir veiksmingą teisingumo vykdymą.
- 31 Reikia pripažinti, kad tokiu tikslu galima pagrįsti teisės į gynybą ribojimą. Kaip pastebi Italijos ir Graikijos vyriausybės, daugelio valstybių narių teisinėse sistemose numatytos sankcijos asmenims, siekiantiems vilkinti civilinį procesą, dėl kurio galiausiai neužtikrinamas teisingumas.

- 32 Tačiau tokios sankcijos neturi būti akivaizdžiai neproporcingos siekiamo tikslo užtikrinti veiksmingą proceso eigą dėl gero teisingumo vykdymo atžvilgiu.
- 33 Pagrindinėje byloje priimta sankcija pašalinti *M. Gambazzi* iš proceso uždraudžiant jame dalyvauti, kaip išvados 67 punkte teigia generalinė advokatė, yra pats griežčiausias galimas teisės į gynybą apribojimas. Taigi šis ribojimas turi atitikti labai aukštus reikalavimus, kad nebūtų laikomas akivaizdžiu ir neproporcingu šių teisių pažeidimu.
- 34 Atsižvelgęs į konkrečias bylos aplinkybes, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi įvertinti, ar taip yra nagrinėjamu atveju.
- 35 Šiuo klausimu pagrindinės bylos šalys remėsi 2004 m. lapkričio 9 d. Federalinio teismo (Šveicarija) (byla 4P082/2004) priimtu sprendimu. Tuo sprendimu minėtasis teismas atmetė *CIBC* ir *DaimlerChrysler* pateiktą skundą dėl *Tribunale d'appello del cantone Ticino* (Tesino kantono apeliacinis teismas, Šveicarija) sprendimo atsisakyti Šveicarijoje pripažinti ir vykdyti *M. Gambazzi* atžvilgiu *High Court* priimtus sprendimus dėl to, kad jie prieštarauja Lugano konvencijos 27 straipsnio 1 punktui. Federalinis teismas nusprendė, kad *M. Gambazzi* nušalinimas nuo proceso *High Court* teisme neprieštaruja Šveicarijos viešajai tvarkai, tačiau mano, kad kitos aplinkybės, kurių prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenurodo šioje byloje, vis dėlto pateisina su viešąja tvarka susijusios išimties taikymą.
- 36 Remiantis Lugano konvencijos susitariančiųjų valstybių Europos Bendrijų narių vyriausybių atstovų deklaracija, Teisingumo Teismas turėtų tinkamai atsižvelgti į šiame Federalinio teismo sprendime išdėstytus principus, o prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, taikydamas Protokolo Nr. 2 1 straipsnį dėl vienodo šios konvencijos aiškinimo privalo tinkamai į juos atsižvelgti.

- 37 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad sukonkretindamas su viešąja tvarka susijusią išimtį Federalinis teismas remiasi teise į teisingą bylos nagrinėjimą ir teise būti išklausytam, o tai yra principai, kuriais Teisingumo Teismas pats rėmėsi minėtame sprendime *Krombach* ir kuriuos jis primena šio sprendimo 27 ir 28 punktuose.
- 38 Kalbant apie konkretų prieštaravimo Šveicarijos viešajai tvarkai vertinimą, apie kurį klabama minėtame Federalinio teismo sprendime, reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas formaliai nėra jo saistomas. Juo labiau kad šioje byloje pastarasis teismas turi atlikti vertinimą atsižvelgdamas į Italijos viešąją tvarką.
- 39 Tačiau tam, kad įgyvendintų jam pavestą šio sprendimo 26 punkte nurodytą aiškinimo užduotį, Teisingumo Teismas turi patikslinti principus, kuriuos apibrėžė nurodydamas bendruosius kriterijus, kuriais vadovaudamasis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turės pateikti savo vertinimą.
- 40 Todėl reikia pabrėžti, kad klausimas dėl sprendimą priėmusios valstybės teismo nustatytos nušalinimo priemonės suderinamumo su atitinkamos valstybės viešąja tvarka turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į visą procesą ir visas aplinkybes (šiuo klausimu žr. 2006 m. gegužės 2 d. Sprendimo *Eurofood IFSC, C-341/04*, Rink. p. I-3813, 68 punktą).
- 41 Nagrinėjamu atveju tai reikalauja atsižvelgti ne tik į aplinkybes, kuriomis, užbaigiant procesą *High Court*, priimti prašomi vykdyti sprendimai, bet ir į aplinkybes, kuriomis ankstesnėje proceso stadijoje buvo priimti „disclosure order“ ir „unless order“.

- 42 Kalbant, visų pirma, apie „disclosure order“, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi išnagrinėti, ar ir kokiomis sąlygomis M. Gambazzi turėjo galimybę būti išklausytas dėl šios nutarties dalyko ir apimties ankstesnėje nei jos priėmimo proceso stadijoje. Jis taip pat turi išsiaiškinti galimybes, kurias M. Gambazzi turėjo priėmus „disclosure order“, pateikti skundą reikalaujant pakeisti arba atšaukti šią nutartį. Tokiomis aplinkybėmis reikia nustatyti, ar suinteresuotasis asmuo turėjo galimybę remtis visomis faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis, kuriomis, pasak jo, būtų galima pagrįsti jo prašymą, ir ar šie klausimai buvo iš esmės nagrinėjami visiškai laikantis rungtyniškumo principo, ar, atvirkščiai, asmuo galėjo iškelti tik tam tikrus klausimus.
- 43 Kalbant apie tai, kad M. Gambazzi nevykdė „disclosure order“, pažymėtina, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar rungtyniškumu pagrįstame teismo procese M. Gambazzi galėjo remtis savo nurodytais motyvais, t. y. kad atskleisdamas prašomą pateikti informaciją jis pažeistų profesinę paslaptį, kurios, kaip advokatas, jis negali atskleisti, ir taip padarytų veiką, už kurią numatyta baudžiamoji atsakomybė.
- 44 Kalbant apie „unless order“ paskelbimą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi išnagrinėti, ar M. Gambazzi turėjo procesines garantijas, suteikiančias jam realią galimybę ginčyti priimtą priemonę.
- 45 Galiausiai dėl *High Court* sprendimų, kuriais jis nusprendė patenkinti ieškovų reikalavimus, lyg atsakovas būtų neįvykdęs įpareigojimų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi išsiaiškinti, ar šioje arba ankstesnėje proceso stadijoje buvo nagrinėtas šių reikalavimų pagrįstumas ir ar M. Gambazzi šioje ar ankstesnėje stadijoje turėjo galimybę išdėstyti savo argumentus ta tema ir pateikti skundą.
- 46 Reikia pažymėti, kad atliekant šiuos patikrinimus, kuriais siekiama nustatyti tik akivaizdų ir neproporcingą teisės būti išklausytam pažeidimą, negalima peržiūrėti *High Court* pateikto bylos esmės vertinimo, nes tai aiškiai draudžiama Briuselio konvencijos

29 straipsniu ir 34 straipsnio trečiaja pastraipa. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi nustatyti tik M. Gambazzi turėtas teisių gynimo priemones ir išsiaiškinti, ar jomis pasinaudodamas jis turėjo galimybę būti išklašytas laikantis rungtyniškumo principo ir ar galėjo visiškai pasinaudoti teise į gynybą.

47 Atlikęs visus patikrinimus, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi palyginti šiuos įvairius veiksnius ir nuspręsti, ar *High Court* siekiamo tinkamo teisingumo vykdymo principo atžvilgiu M. Gambazzi nušalinimą nuo proceso galima laikyti akivaizdžiu ir neproporcingu jo teisės būti išklašytam pažeidimu.

48 Todėl į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Briuselio konvencijos 27 straipsnio 1 punktą turi būti aiškinamas taip, kad valstybės, kurioje siekiama sprendimo pripažinimo, teismas, remdamasis šiame straipsnyje nurodyta išlyga dėl viešosios tvarkos, gali atsižvelgti į tai, kad sprendimą priėmusios valstybės teismas priėmė sprendimą dėl ieškovo reikalavimų neišklausęs atsakovo, kuris teisėtai dalyvavo procese, bet nutartimi buvo pašalintas iš proceso, nes neįvykdė tame pačiame procese priimta ankstesne nutartimi nustatytų įpareigojimų, jeigu visapusiškai įvertinus procesą ir atsižvelgus į visas aplinkybes jam matyti, kad ši priemonė dėl pašalinimo buvo akivaizdus ir neproporcingas atsakovo teisės būti išklašytam pažeidimas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

49 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1968 m. rugsėjo 27 d. Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo, iš dalies pakeistos 1978 m. spalio 9 d. Konvencija dėl Danijos Karalystės, Airijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prisijungimo, 1982 m. spalio 25 d. Konvencija dėl Graikijos Respublikos prisijungimo, 1989 m. gegužės 26 d. Konvencija dėl Ispanijos Karalystės ir Portugalijos Respublikos prisijungimo ir 1996 m. lapkričio 29 d. Konvencija dėl Austrijos Respublikos, Suomijos Respublikos ir Švedijos Karalystės prisijungimo, 27 straipsnio 1 punktą turi būti aiškinamas taip:

valstybės, kurioje siekiama sprendimo pripažinimo, teismas, remdamasis šiame straipsnyje nurodyta išlyga dėl viešosios tvarkos, gali atsižvelgti į tai, kad sprendimą priėmusios valstybės teismas priėmė sprendimą dėl ieškovo reikalavimų neišklausęs atsakovo, kuris nuolat dalyvavo teismo posėdžiuose, bet nutartimi buvo pašalintas iš proceso, nes neįvykdė tame pačiame procese priimta ankstesne nutartimi nustatytų įpareigojimų, jeigu įvertinus visą procesą ir atsižvelgus į visas aplinkybes jam matyti, kad ši priemonė dėl pašalinimo buvo akivaizdus ir neproporcingas atsakovo teisės būti išklausytam pažeidimas.

Parašai.